

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 4/2022
27.01.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Радмиле Драгичевић Дичић, Светлане Томић Јокић, Невенке Важић и Дубравке Дамјановић, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 4. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Момчила Ковачевића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Алексинцу К 342/20 од 28.04.2021. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 511/21 од 29.09.2021. године, у седници већа одржаној дана 27.01.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Момчила Ковачевића, као основан, па **СЕ УКИДАЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Алексинцу К 342/20 од 28.04.2021. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 511/21 од 29.09.2021. године и предмет враћа Основном суду у Алексинцу на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Основног суда у Алексинцу К 342/20 од 28.04.2021. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 4. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, па је осуђен на казну затвора у трајању од 2 (две) године, коју ће издржати по правноснажности пресуде и окривљеном је, применом члана 297. став 5. у вези члана 86. Кривичног законика изречена мера безбедности забране управљања моторним возилом „Б“ категорије у трајању од 1 (једне) године, рачунајући од дана правноснажности пресуде, с тим да се време проведено на издржавању казне затвора не урачунава у време трајања ове мере.

Истом пресудом обавезан је окривљени АА да суду на име паушала плати износ од 7.000,00 динара, а на име трошкова кривичног поступка износ од 22.400,00 динара, а ОЈТ у Алексинцу износ од 231.092,00 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности

пресуде, на начин означен у изреци пресуде, док су оштећени ББ и ВВ - законски заступник оштећене ГГ, ради остваривања имовинскоправног захтева упућени на парницу.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 511/21 од 29.09.2021. године одбијене су као неосноване жалба јавног тужиоца ОЈТ у Алексинцу и жалба браниоца окривљеног АА првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Момчило Ковачевић због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 3) ЗКП и због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) и 9) ЗКП са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев и укине побијане пресуде и предмет врати другостепеном суду на поновни поступак и одлуку или да побијане пресуде преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе или га осуди на блажу казну - казну кућног затвора.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је основан.

По налажењу Врховног касационог суда основано бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву указује да је доношењем пресуде Основног суда у Алексинцу К 342/20 од 28.04.2021. године на штету окривљеног учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, јер је том пресудом оптужба прекорачена, а коју повреду није отклонио другостепени суд доносећи побијану другостепену одлуку у поступку по жалбама на првостепену пресуду, иако је на ову битну повреду одредаба кривичног поступка у својој жалби указивао бранилац окривљеног.

Из списка предмета произилази да је окривљеном оптужним предлогом Основног јавног тужиоца у Алексинцу КТО 258/20 од 23.10.2020.године, који до правноснажног окончања овог кривичног поступка није измењен, стављено на терет извршење кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 4. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, за које кривично дело је окривљени правноснажно оглашен кривим и осуђен. Окривљеном је у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе, стављено на терет да је у време и на месту, означеном у изреци пресуде „...у стању урачунљивости, као учесник у јавном саобраћају управљао путничким моторним возилом.....противно одредбама члана 42. став 1. и 55. став 3. тачка 4. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, вршио обилажење на начин који омета нормално кретање возила која долазе из супротног смера, иако је био свестан да тиме може угрозити безбедност јавног саобраћаја и тиме довести у опасност живот и тело људи, али је олако

држао да штетне последице неће наступити и да ће их моћи спречити, те је у фази скретања у непрегледној кривини у десно, услед неприлагођене брзине, условима и стању пута....тако да возило може благовремено да заустави пред сваком препреком коју под датим околностима може да има или има разлога да предвиди односно да возилом управља на начин који не угрожава безбедност саобраћаја, возилом којим је управљао прешао на супротну страну – леву коловозну траку пута намењену за кретање возила из супротног смера и предњим делом возила ударио у предњи део теретног возила марке....., које возило се кретало својом коловозном траком из правца ... ка ..., услед ког ударца је путник у возилу окривљеног, оштећена ДД задобила.....повреде које представљају безусловно смртоносну повреду, услед којих је преминула на лицу места, док су остали путници у возилу окривљеног задобили повреде и то оштећена ГГ тешке телесне повреде....., а оштећени ЋЋ.....повреде које својим збирним дејством представљају тешку телесну повреду на доњој граници ових повреда“.

Према одредби члана 420. став 1. ЗКП пресуда се може односити само на лице које је оптужено (субјективни идентитет пресуде и оптужбе) и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници (објективни идентитет пресуде и оптужбе), а одредбом става 2. истог члана је прописано да суд није везан за предлоге тужиоца у погледу правне квалификације кривичног дела. Из цитираних законских одредби произилази да закон не захтева идентитет у погледу правне оцене дела, али да захтева да између оптужбе и пресуде постоји идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела, тако да евентуалне измене чињеничног описа дела у изреци пресуде морају остати у границама чињеничног основа из оптужбе, тачније у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива.

Међутим, првостепени суд је, доносећи побијану првостепену пресуду, у којој је изменио чињенични опис кривичног дела дат у оптужном акту јавног тужиоца, повредио објективни идентитет оптужбе, јер се чињенични опис кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 4. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, који је наведен у изреци првостепене пресуде у битном разликује од оног наведеног у оптужном предлогу јавног тужиоца.

Ово са разлога јер је првостепени суд, сходно утврђеном чињеничном стању, у чињенични опис кривичног дела унео чињенице које не садржи оптужни акт и то пре свега чињенице да је „.....окривљени поступио противно одредбама члана 35. став 1. и 2. Закона о безбедности саобраћаја на путевима, на тај начин што за кретање свог возила није користио искључиво десну страну коловоза у смеру којим се кретао и противно обавези да возило у кретању држи што ближе десној ивици коловоза и на толикој удаљености од ње да, с обзиром на брзину кретања возила, услове саобраћаја и на стање и особине пута, не угрожава друге учеснике у саобраћају и не излаже себе опасности, у току кретања својим возилом, у фази кретања кривином удесно, на коју га је упозорио саобраћајни знак „Кривина надесно“, постављен са десне стране пута гледано из смера којим је долазио, као и уздужна неиспрекидана линија на коловозу, са забраном претицања за возила која се крећу у том смеру, на коју га је упозорио саобраћајни знак „Забрана претицања свих моторних возила осим мотоцикла без приколице“, постављен са

десне стране пута гледано из смера којим је долази....“, а кршење којих прописа окривљеном није стављено на терет оптужним актом јавног тужиоца, чиме је изменом чињеничног описа из оптужбе нарушен идентитет оптужбе и пресуде, обзиром да, по оцени овога суда, чињенични опис у изреци првостепене пресуде није остао у границама чињеничног основа из оптужбе, односно није остао у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива.

Поступајући на напред наведени начин првостепени суд је, по налажењу Врховног касационог суда, доношењем побијане пресуде прекорачио оптужбу и учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, а коју повреду није отклонио другостепени суд доносећи побијану другостепену одлуку у поступку по жалбама на првостепену пресуду, иако је на ову битну повреду одредаба кривичног поступка у својој жалби указивао бранилац окривљеног.

Стога је Врховни касациони суд, имајући у виду наведено, усвојио као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Момчила Ковачевића, те на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП укинуо у целини правноснажне пресуде Основног суда у Алексинцу К 342/20 од 28.04.2021. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 511/21 од 29.09.2021. године и предмет вратио Основном суду у Алексинцу на поновно одлучивање, у смислу разлога изнетих у овој пресуди, те се сходно овој одлуци није упуштао у разматрање осталих истакнутих повреда у захтеву браниоца окривљеног.

У поновном поступку суд ће приликом одлучивања имати у виду разлоге ове пресуде, те ће поступити по истима и отклонити повреду закона на коју му је указано, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Андреа Јаковљевић,с.р.

Председник већа-судија
Биљана Синановић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић